

Man gik da til:

Anden behandling af forslag til lov om ændringer i og tilføjelser til borgerlig straffelov af 15. april 1930, jfr. lovbekendtgørelse nr. 215 af 24. juni 1939.

(Første behandling findes i tidenden sp. 782; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 2505).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under eet.

Formanden: Under behandlingen af denne sag kan også den følgende sag på dagsordenen omtales, nemlig:

Forslag til lov om dødsstraf for visse handlinger begået under krig eller fjendtlig besættelse.

Ordføreren (Elmqvist): Udvalget har, som det fremgår af betænkningen, i en række møder foretaget en meget detaljeret gennemgang og behandling af lovforslagene. På udvalgets vegne vil jeg gerne have lov til at bringe en varm tak til kontorchef Ludvigsen fra justitsministeriet for det meget værdifulde samarbejde, udvalget har haft med kontorchefen, og for den brug, udvalget har kunnet gøre af den dybtgående indsigt, kontorchef Ludvigsen har på det område, lovforslagene omfatter.

Jeg skal ikke her komme for meget ind på de motiver, der ligger til grund for gennemførelsen af en sådan lovgivning. Jeg skal nøjes med at anføre den betydning, det har, at der i straffebestemmelser gives borgerne vejledning med hensyn til, hvilke handlinger der er strafbare — strafbare også under en uheldig situation som den, vi oplevede 1940—1945, eller hvis vi ud i fremtiden skulle komme i en lignende uheldig situation.

Udtømmende kan der ikke i en sådan lov gøres rede for sådanne handlinger, idet det vil være umuligt at overse alle de situationer, der kan komme til at foreligge. Men det, der kan gøres, er at nævne en række eksempler, således som det er gjort i det foreliggende lovforslag om ændringer i borgerlig straffelov, på handlinger, der vil være strafbare. Ved siden af dette må det være normgivende for samfundets borgere, hvad de må anse for utiladeligt, utilbørligt eller i strid med det samfundssind, der må kunne kræves af borgerne i en sådan situation, lige-

som der naturligvis vil være adgang til de analogislutninger, som er hjemlet ved straffelovens § 1.

Den daimon, der bor i ethvert menneske, og som den store filosof Sokrates opfordrer enhver til at lytte til, lade sig advare af og lade sine handlinger bedømme af — som han sagde: den indre varslende og tilskyndende, men dog mest advarende stemme — rejste jo i virkeligheden under besættelsen ikke for de 99 pct. af Danmarks befolkning nogen som helst tvivl om, hvad der krævedes af en god dansk mand eller kvinde. Således vil det også gå, hvis ulykken påny skulle komme ind over os. Den gode danske mand eller kvinde vil lytte til den indre røst, til sin samvittighed og ikke være i tvivl om, hvordan han skal opføre sig, når han skal være dansk og skal holde sammen i det danske fællesskab. Men desværre er det alligevel nødvendigt at have regler af hensyn til det lille mindretal, der ikke har eller vil have den rette forståelse deraf, og et sådant lille mindretal vil der vel desværre altid findes i et folk.

Det spørgsmål, der nu rejser sig, er da, om det foreliggende lovforslag opfylder de krav, man stiller til en sådan lovgivning. Jeg vil besvare spørgsmålet med, at jeg i det store og hele mener, det er tilfældet. Samtidig må jeg imidlertid pege på, at der, således som det fremgår af betænkningen, efter et flertals mening — et flertal, bestående af socialdemokratiets, venstres og det konservative folkepartis udvalgsmedlemmer — er forskellige mangler ved lovforslaget.

Det nævnte flertal finder således, at det er forkert, at man har slettet det oprindelige lovforslags § 101, hvorefter der skulle være pligt til at oplyse, når økonomisk støtte ydes fra fremmed magt eller fra nogen, der handler i fremmed magts interesse, til udgivelse af politiske skrifter eller udøvelse af politisk propagandavirksomhed. Udvalgets flertal mener, at det, at man har udtaget denne regel, er en afgørende svækkelse af de bestemmelser, som det har været meningen — både med det af den højtærede justitsminister fremsatte forslag og med det af den højtærede formand for dette ting som justitsminister i sin tid fremsatte forslag — at rette mod såkaldt femtekolonnevirksomhed, og som skulle være i stand til at bremse denne. Flertallet er af den opfattelse, at man derved har berøvet det offentlige midlet til at komme sådan femtekolonnevirksomhed til livs, som det netop må være lovens formål at ramme.

Lignende betragtninger har flertallet gjort gældende med hensyn til det oprindelige